

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 225/2020-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júna 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDACTED] zastúpeného advokátom Mgr. Ing. Vladimírom Haukvitzom, Lachova 11, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tdo 30/2017 z 2. októbra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. januára 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED],

Komenského 23, Dolné Vestenice, toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. Ing. Vladimírom Haukvitzom, Lachova 11, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Tdo 30/2017 z 2. októbra 2018 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3 T 289/2012 z 28. júna 2013 uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi v zmysle § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku a iných. Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 3 To 83/2013 zo 6. novembra 2013 sťažovateľom podané odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3 T 289/2012 z 28. júna 2013 zamietol. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Tdo 30/2017 z 2. októbra 2018 sťažovateľom podané dovolanie odmietol.

3. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu argumentoval len tým, že v podanom dovolaní namietol nesprávny postup vyšetrovateľa pri postupe podľa § 206 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), keďže vyšetrovateľ „*ma začal stíhať ako osobu obvinenú*“, pričom v nadväznosti na uvedené sťažovateľ uvádza: «*Uznesenie vyšetrovateľa neobsahuje zákonom stanovenú formuláciu vznesenia obvinenia, ktorá je ako pojmovo tak aj gramaticky odlišná od formulácie „stíham ako obvineného“, pretože vyšetrovateľ stíhať ma ako obvineného a použiť prostriedky určené týmto zákonom (Trestný poriadok) proti obvinenému môže až vtedy, ak mi bolo podľa ustanovenia § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie.*» Podľa názoru sťažovateľa aj napriek tomu, že v dovolacom konaní túto námietku predniesol, sa ňou najvyšší súd vôbec nezaoberal a nedal na ňu v napadnutom rozhodnutí žiadnu odpoveď.

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tdo 30/2017 zo dňa 02.10.2018 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Tdo 30/2017 zo dňa 02.10.2018 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. [REDAKOVANÉ] sa priznáva náhrada trov právneho Slovenskej republiky povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu...“

II.

Právomoc ústavného súdu

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáša nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. O ústavných sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd, rozhoduje ústavný súd v rámci konania upraveného v § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde

Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Podľa § 122 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť môže podať osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh na začatie konania neodmietne alebo ho nezamietne podľa § 57, prijme ho na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

14. Vec napadla ústavnému súdu 1. februára 2019 a bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Lajosovi Mészárosovi, ktorému 16. februára 2019 uplynulo funkčné obdobie sudcu ústavného súdu. V súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola táto vec prerozdelená

náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi. V zmysle řl. II bodov 3 a 5 rozvrhu práce je na konanie vo veci príslušný štvrtý senát ústavného súdu v zložení Miroslav Duriř (predseda senátu) a sudcovia Ladislav Duditř a Libor Duřa. Vzhľadom na to senát ústavného súdu rozhodol v zložení tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto rozhodnutia.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

15. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov ři iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s řl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa řl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z řl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa řl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v ř 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

16. Súčasťou výkladu kompetencií ústavného súdu vyplývajúcich z princípu subsidiarity podľa řl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s ř 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde limitujúceho vzťah ústavného súdu k všeobecným súdom je aj názor, podľa ktorého v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom, pretože v opačnom prípade by ústavný súd nedisponoval právomocou na posúdenie takejto argumentácie (III. ÚS 90/03,

III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04, IV. ÚS 266/08, IV. ÚS 340/2013). Subsidiarita ústavnej sťažnosti teda má dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ochranu základných práv. Právomoc ústavného súdu rozhodnúť o určitej námietke sťažovateľa nemožno založiť až jej uplatnením v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v prípade, ak ju sťažovateľ mohol uplatniť v konaní pred všeobecným súdom, pričom podľa právneho poriadku o nej mohol a aj bol povinný meritórne rozhodnúť iný orgán verejnej moci.

16.1 Pokiaľ teda právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu delby moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie právomoci ústavného súdu, a teda aj jeho možnosti prijať ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie.

17. Z obsahu napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že sťažovateľ podal dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), h) a i) Trestného poriadku. Najvyšší súd vo svojom napadnutom rozhodnutí sťažovateľovi podrobne vysvetlil, prečo nepovažoval žiadny z ním uplatnených dovolacích dôvodov za právne spôsobilý na dovolací prieskum, pričom svoj právny názor podporil aj tomu zodpovedajúcou argumentáciou, resp. nič nenasvedčuje tomu, aby tomu tak v predmetnom prípade nebolo. Najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí detailne popísal sťažovateľom predstretú argumentáciu vzťahujúcu sa na dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), h) a i) Trestného poriadku (pozri s. 3 a 4 napadnutého rozhodnutia), pričom sa sťažovateľom predstretá námietka (bod 3) nenachádza medzi argumentáciou k jednotlivým dovolacím dôvodom, ale (len) v replike sťažovateľa k stanovisku prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza k ním podanému dovolaniu. Podľa názoru ústavného súdu tak v sťažovateľom podanom dovolaní absentovala ním namietnutá argumentácia, resp. sťažovateľ v podanom

dovolání túto argumentáciu nepredostrel, a teda ju ani nepodradil pod príslušný dovolací dôvod, z čoho vyplýva, že o dovolaciu námietku nejde. Navyše sťažovateľ k podanej ústavnej sťažnosti (v rozpore s § 132 ods. 2 v spojení s § 43 ods. 1 a § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nepripojil ani kópiu ním podaného dovolania, z obsahu ktorého sa ústavný súd mohol presvedčiť o obsahovej stránke podaného dovolania vrátane prítomnosti predmetnej námietky a jej subsumovania pod príslušný dovolací dôvod.

17.1 Len ako sekundárnu okolnosť ústavný súd uvádza, že sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti ani len nespomenul, ako sa s touto námietkou vysporiadali napríklad už orgány činné v trestnom konaní (keďže postup podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku je samým začiatkom trestného stíhania určitej osoby) a či využil aj účinné prostriedky nápravy v prípravnom konaní, ako napríklad sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku, § 210 Trestného poriadku, taktiež, či tento nedostatok namietal pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu pred skončením vyšetrovania v prípravnom konaní podľa § 208 Trestného poriadku, ďalej, či túto námietku predložil vo veci konajúcemu Okresnému súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 289/2012 vrátane podaného odvolania, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 3 To 83/2013 zo 6. novembra 2013.

18. Ústavný súd je podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania. Je teda vecou sťažovateľa, aby ústavnému súdu predložil nielen argumentáciu spôsobilú na posúdenie, ale aj všetky podklady potrebné k jeho rozhodnutiu. Nie je povinnosťou ústavného súdu si vlastnou činnosťou tieto podklady „vyhľadávať a zabezpečovať“, navyše v prípade, ak nimi disponuje samotný sťažovateľ.

19. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

20. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uplatnenými návrhmi.

21. Nad rámec uvedeného ústavný súd odkazuje na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že vo svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, ktoré spočíva okrem iného na interpretácii právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu, pričom pri riešení (rozhodovaní) konkrétnych prípadov sa nesmie opomínať, že prijaté riešenie (rozhodnutie) musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti (IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07, II. ÚS 410/2010). Medzi prioritné úlohy ústavného súdu teda nepatrí kontrola rozhodnutí všeobecných súdov z hľadiska zákonnosti a správnosti ich postupov, ale posudzovanie konformity týchto postupov s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou ratifikovanou a vyhlásenou spôsobom ustanoveným zákonom.

21.1 Teda aj v prípade, ak by pri podanej sťažnosti neabsentovala jej prípustnosť, predostretý nedostatok (evidentne formulačná námietka bez vplyvu na obsah a právne účinky dotknutého rozhodnutia) tvrdený sťažovateľom v postupe orgánov činných v trestnom konaní nedosahuje ústavnoprávnu dimenziu, ktorá by oprávňovala ústavný súd k ingerencii v predmetnej trestnej veci. Kritériom rozhodovania ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (II. ÚS 193/06, II. ÚS 210/06, IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 24/07, III. ÚS 217/09, III. ÚS 522/2011). Subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho práv nie je dostatočným dôvodom na záver o tom, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili aspoň možnosť takého záveru na účel prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu